

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci proti obžalovanému **P. S. a spol.**, pre spolupáchateľstvo pokusu trestného činu vraždy podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 a iné prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 29. septembra 2011 v Bratislave odvolania obžalovaných **P. S. a M. P.** a krajského prokurátora v Bratislave proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2010, sp. zn. 6 T 7/2004, a rozhodol

t a k t o :

I. Podľa § 258 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por., účinného do 31. decembra 2005, napadnutý rozsudok **sa zrušuje** vo výroku o trestoch a spôsobe ich výkonu.

Podľa § 259 ods. 3 Tr. por. na základe nezmeneného výroku o vine obžalovaných v napadnutom rozsudku

s a u k l a d á

1. obžalovanému P. S., nar. X.. A. X. v B., trvale bytom M., ul. D., č. X., podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. a § 35 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 40 ods. 1, ods. 3 písm. b Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005, **úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.**

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005, sa obžalovaný P. S. na výkon trestu zaraďuje do **I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny**.

2. obžalovanému M. P., nar. X.. M. X. v D. K., trvale bytom D. K., ul. C. X.,

podľa § 219 ods. 1 Tr. zák., § 35 ods. 2 Tr. zák., za použitia § 40 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005, **súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov**.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005, sa obžalovaný M. P. na výkon trestu zaraďuje do **II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny**.

Súčasne **s a z r u š u j e** výrok o treste uložený obžalovanému M. P. trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I z 10. decembra 2007, sp. zn. 4 T 101/2007, právoplatný dňom 15. januára 2008 a súčasne sa zrušujú aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Ostatné výroky napadnutého rozsudku, týkajúce sa náhrady škody, zostávajú nedotknuté.

II. Podľa § 256 Tr. por., účinného do 31. decembra 2005, odvolania obžalovaných P. S. a M. P. **s a z a m i e t a j ú**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2010, sp. zn. 6 T 7/2004, boli obžalovaní P. S. a M. P. v bode 1/ uznaní za vinných zo spolupáchateľstva pokusu trestného činu vraždy podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005 a obžalovaný M. P. aj z trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005.

V bode 2/ citovaného rozsudku bol obžalovaný P. S. uznaný za vinného z trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa § 176 ods. 1 Tr. zák.

V bode 3/ uvedeného rozsudku bol obžalovaný P. S. uznaný za vinného z prípravy trestného činu podvodu podľa § 7 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., účinného do 31. augusta 1999, na tom skutkovom základe, že

1/ obž. P. S. a obž. M. P. po predchádzajúcej spoločnej dohode sa pokúsili usmrtiť poškodeného I. V., nar. X.. J. X., trvale bytom B., M. ul. č. X., tým spôsobom, že dňa 28. apríla 1999 v čase od 21.45 hod. v Bratislave na Bachovej ulici prechádzal poškodený v osobnom motorovom vozidle zn. VW Golf zelenej farby EČ: B. na ulicu Ružinovskú, kedy k jeho vozidlu pri predajni potravín Pošeň pristúpil obv. S. spoza novinového stánku a upútal pozornosť poškodeného tak, že mával na neho neznámym predmetom, ktorý držal v rukách, po tomto poškodený zastal s autom a vtedy obv. P. v úmysle ho usmrtiť spoza chrbta obv. S. na neho vystrelil z pištole ráže 9 mm, ktorú mal v ilegálnej držbe, jedenkrát do hlavy, čím mu spôsobil trieštivú zlomeninu ľavej dolnej sánky a ľavej časti tváre. Po tomto sa poškodený snažil z miesta uniknúť, pričom po aute obv. P. ešte dvakrát vystrelil,

2/ obž. P. S. v presne nezistenom čase v období od začiatku mesiaca október 1998 do 15. októbra 1998 na presne nezistenom mieste sfalšoval verejnú listinu a preukaz vyšetrovateľa MV SR v úmysle tieto použiť ako pravé, tým spôsobom, že po tom, čo vyhotovil menovací dekrét znalca Doc. Ing. M. H. CSc., znalca z odboru stavebníctva, odvetvia pozemných a dopravných stavieb, oceňovania nehnuteľností, vydaným ministerstvom spravodlivosti odborom stavebníctva, tento následne opatril sfalšovanou okrúhlou pečiatkou so štátnym znakom notára JUDr. I. M., pričom dekrét opatril i nepravou overovacou pečiatkou uvedeného notára, do ktorej vlastnou rukou vpísal osobné údaje znalca Doc. Ing. M. H., t.j. jeho meno, dátum narodenia-X.. M. X., rod. číslo: X., bytom J. č. X., B., vlastnou rukou sfalšoval podpis A. P. na falošnej pečiatke ako „pracovníka povereného notárom JUDr. I. M. so sídlom v B.“, pričom takto pripravenú listinu mienil použiť ako doklad o osvedčení znaleckého oprávnenia dňa 15. októbra 1998 pri prevzatí vopred objednanej pečiatky vyššie uvedeného znalca v zberni firmy J. s.r.o. v B. na ul.

K. č. X. v objekte Okresného úradu Bratislava IV, kde bol po prevzatí falošnej pečiatky zadržaný príslušníkmi polície, ktorým dobrovoľne vydal falošnú pečiatku a následne i falošný menovací dekrét, svoj falošný preukaz vyšetrovateľa MV SR č. 883116 a ďalšie sfalšované verejné listiny a doklady,

3/ obž. P. S. sa pripravoval predat' pozemok MUDr. R. H. a MUDr. D. H., k čomu si v presne nezistenom čase v období od mesiaca október 1998 do 15. októbra 1998 na presne nezistenom mieste zabezpečil nepravý občiansky preukaz na meno O. T., nar. .X. A. X., číslo: S., taktiež si zabezpečil splnomocnenie na zastupovanie vo veci predaja pozemkov-záhrady manželov H. na O. T.a, bytom H. č. X., B., ktorého splnomocnili MUDr. R. H. a MUDr. D. H., ktoré bolo sfalšované, kúpno-predajnú zmluvu znejúcu na meno manželov H. o predaji pozemkov pod parc. č. X. záhrada o výmere 259 m², ktorá bola taktiež sfalšovaná, tiež si v presne nezistenom čase dňa 8. októbra 1998 vyhotovil bez oprávnenia znalecký posudok č. 83/1998, kde ako znalca uviedol Doc. Ing. M. H. CSc., ktorý mal ohodnotiť pozemok manželov H., bytom F. Ú. č. X. B. a tieto v úmysle použiť ako pravé po tom, ako si vyhotovil menovací dekrét znalca Doc. Ing. M. H. CSc., znalca z odboru stavebníctva, odvetvia pozemných a dopravných stavieb, oceňovania nehnuteľností, vydaným Ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky, odborom stavebníctva, ktorý bol opatrený okrúhrou pečiatkou notára JUDr. I. M., pričom na dekréte bola i nepravá overovacia pečiatka uvedeného notára a túto listinu mienil použiť dňa 15. októbra 1998 pri prevzatí vopred objednanej pečiatky uvedeného znalca v zberni J. s.r.o. na ul. K. v B. a takto si vytvoril zákonné podmienky návrhu na vklad do Katastra nehnuteľností Bratislava III, kde došlo k zápisu zmeny majiteľa na doposiaľ nezistenú osobu, pričom svojim konaním obv. S. by MUDr. R. H. a MUDr. D. H. spôsobil škodu vo výške 917 000 Sk (30 452,10 eur).

Za to bol obžalovanému P. S. podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. a § 35 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 40 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., účinného v čase spáchania skutku, uložený **úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov**, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 3 Tr. zák., účinného v čase spáchania skutku, zaradený do prvej nápravno-výchovnej skupiny (v zmysle nového Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia).

Obžalovanému M. P. bol podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. a § 35 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., s použitím § 40 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., účinného v čase spáchania skutku, uložený **súhrnný** trest odňatia slobody vo výmere **5 (päť) rokov**, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 3 Tr. zák., účinného v čase spáchania skutku, zaradený do druhej nápravno-výchovnej skupiny (do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia).

Zároveň bol zrušený vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 4 T 101/2007, z 10. decembra 2007, právoplatný dňom 15. januára 2008 a súčasne aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por., účinného v čase spáchania skutku, súd uložil obom obžalovaným povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne poškodenému **I. V.** škodu z titulu bolestného vo výške 2165 eur.

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por., účinného v čase spáchania skutku, bol poškodený **I. V.** so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na konanie o veciach občianskoprávných.

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por., účinného v čase spáchania skutku, bol poškodený **R. V.** s nárokom na náhradu škody odkázaný na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie obaja obžalovaní a krajský prokurátor v Bratislave.

Obžalovaný P. S. namietal v odvolaní výrok o vine v bode 1/ napadnutého rozsudku. Uvádza, že v tomto bode je nevinný, že tento skutok nespáchal a je z neho usvedčovaný výlučne len výpoveďou poškodeného I. V., ktorá ale nie je podporená žiadnymi nepriamymi dôkazmi a naopak svedkyňa B., jeho priateľka, ako aj svedkyňa Č. i svedok Š., ich spoloční priatelia, potvrdili, že v čase spáchania skutku sa nachádzali v kaviarni T. na ulici Š. v B., odkiaľ on so svojou priateľkou B., s obžalovaným M. P. a svedkyňou Č. odišli do videopožičovne na ulici Karadžičovej v B., kde si na občiansky preukaz znejúci na meno E. B. zapožičali videokazety, vrátili sa naspäť do kaviarne T. a túto opustili medzi 21.00 a 22.00 hod., odkiaľ spoločne odišli do bytu obžalovaného P. na ulici Š. v B., kde

pozerali videokazety a byt opustili až ráno. Poukázal pritom na výpoveď svedkyne Ď., pracovníčky videopožičovne, ktorá potvrdila zapožičanie videokaziet na občiansky preukaz na meno E. B. dňa 28. apríla 1999 o 19.05 hod., ďalej na výpoveď svedka M., ktorý uvádzal, že k streľbe došlo približne o 21.30 hod. a v tom čase on s druhým obžalovaným a ich priateľkami i ďalšími osobami sa nachádzali v kaviarni T. na ulici Š. v B. a napokon upriamil pozornosť na výpoveď svedka B., ktorý označil osobu poškodeného I. V. za podvodníka, čo podviedol veľa ľudí, v minulosti strieľal na svedka B. a aj na poškodeného, boli v minulosti viaceré útoky, ktorými bol ohrozovaný na živote. V osobe poškodeného ide teda o osobu nie veľmi dobrej povesti a vierohodnosť a pravdivosť jeho výpovede je značne nalomená. Okrem toho pri nariadených domových prehliadkach nebola nájdená zbraň, z ktorej sa malo na poškodeného V. strieľať.

Obžalovaný P. S. preto navrhol, aby bol zrušený napadnutý rozsudok vo výroku o vine v bode 1/ a aby v tomto bode bol oslobodený spod obžaloby na základe zásady „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ a aby sa to spravodlivo odrazilo vo výroku o treste za ostatné trestné činy.

Výroky o vine v bodoch 2/ a 3/ napadnutého rozsudku obžalovaný P. S. nenamietal. Za trestné činy v nich uvedené však považuje, aj s ohľadom na dĺžku konania, ktorej neprimeranosť on nijako nezavinil, pričom už uplynulo viac ako jedenásť rokov od spáchania trestných činov, uloženie podmieneného trestu odňatia slobody za postačujúce a navrhol, aby v tomto zmysle Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol.

Obžalovaný M. P. v odvolaní uviedol, že žalovaný skutok v bode 1/ napadnutého rozsudku nespáchal. Vina mu nebola preukázaná a iba poškodený I. V. uviedol, že on je páchatelom, ale žiadny iný priamy alebo nepriamy dôkaz nebol produkovaný. Výpoveď poškodeného je nevierohodná, keďže až s odstupom času začal tvrdiť na neho, že on je páchatelom, ale spočiatku, keď malo dôjsť k útoku, ho ako páchatel'a neoznačil. Pritom jeho obhajobu, že v inkriminovanom čase sa nachádzal na inom mieste mu potvrdila jeho priateľka. Preto navrhol zrušiť napadnutý rozsudok v bode 1/ a oslobodiť ho spod obžaloby.

Odvolanie krajského prokurátora smerovalo len do výroku o treste u oboch obžalovaných. Krajský prokurátor totiž použitie ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák., účinného

do 31. decembra 2005, nepovažuje za dôvodné. Poukazoval na to, že obžalovaní sa na spáchanie skutku v bode 1/ pripravovali a poznajúc zvyky poškodeného vykonanie skutku vopred premysleli a naplánovali, pričom bolo len vecou náhody, že k dokonaniu trestného činu nedošlo. Obaja obžalovaní konali v priamom úmysle a prokurátor poukázal na to, že spáchali obzvlášť závažný trestný čin, za ktorý sa páchatel' spravidla zaraďuje do tretej nápravnovýchovnej skupiny.

Pokiaľ išlo o primeranosť dĺžky konania, nie je možné ju vyjadriť číselne, ale treba ju skúmať jednotlivo v každom prípade, prihliadajúc na konkrétne dôvody, ktoré prieťahy spôsobili. Upriamil pozornosť na to, že k tomu došlo pre viacnásobnú zmenu v zložení senátu a najmä absenciou obžalovaného P. pred súdom, pričom ale príkaz na zatknutie obžalovaného P. vydal súd až 26. augusta 2008, teda štyri roky po opätovnom podaní obžaloby.

K mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody za použitia § 40 ods. 1 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005, by malo byť podľa krajského prokurátora pristupované iba v celkom špecifických prípadoch, ktoré sa svojou osobitosťou natoľko vymykajú z bežne sa vyskytujúcej situácie, že zachovanie účelu trestu nutne vyžaduje uloženie trestu v nižšej trestnej sadzbe ako je uvedené v príslušnom ustanovení osobitnej časti trestného zákona.

V danej veci skutkové zistenia, okolnosti prípadu, ani dokumentované pomery obžalovaných, podľa prokurátora, neodôvodňujú postup podľa § 40 ods. 1 Tr. zák., a to najmä u obžalovaného S., ktorý sa dopustil viacerých trestných činov, ako aj u obžalovaného P., ktorý, hoci vedel, že je proti nemu vedené predmetné trestné konanie, dopustil sa ďalšej trestnej činnosti, pre ktorú bol aj právoplatne odsúdený Okresným súdom Bratislava I dňa 10. decembra 2007 pod sp. zn. 4 T 101/2007.

Prísnosť zákonom stanovenej trestnej sadzby nemôže byť, podľa dôvodov uvedených v odvolaní prokurátora, okolnosťou, ktorá by odôvodňovala uloženie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby len preto, že v konaní na súde vznikli prieťahy.

Podľa názoru krajského prokurátora súd prvého stupňa precenil možnosti nápravy obžalovaných a nedostatočne zhodnotil vysokú spoločenskú nebezpečnosť ich trestnej činnosti. Preto navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám v zrušenej časti rozsudku rozhodol tak, že obom obžalovaným uloží prísnejšie tresty odňatia

slobody pri dolnej hranici základnej trestnej sadzby, s ich zaradením na výkon trestu do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny a aby ponechal v platnosti rozhodnutie o náhrade škody a odvolania obžalovaných ako nedôvodné zamietol

Zástupca generálneho prokurátora Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí najvyššieho súdu sa stotožnil s návrhom krajského prokurátora.

Podľa § 254 ods. 1 Tr. por., účinného do 31. decembra 2005, ktorý je potrebné vo veci aplikovať, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 253 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolania proti rozsudku krajského súdu podali procesné strany na to oprávnené, a to proti výrokom, proti ktorým odvolania podať mohli a urobili tak v zákonom ustanovenej lehote. Po preskúmaní veci najvyšší súd zistil, že odvolania obžalovaných P. S. a M. P. nie sú dôvodné a čiastočne je dôvodné odvolanie krajského prokurátora.

Čo sa týka skutkových a právnych zistení prvostupňového súdu, tieto sú správne a zákonu zodpovedajúce. Skutky v bodoch 2/ a 3/ napadnutého rozsudku obžalovaný P. S. ani nenamietal. Dôkazmi vo veci vykonanými boli v plnom rozsahu preukázané a odvolací súd nezistil ani žiadnu chybu v ich právnej kvalifikácii zodpovedajúcej právnemu stavu v čase spáchania činov, preto v podrobnostiach v tomto smere postačuje poukázať na primeranosť odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa.

Aj pokiaľ ide o najzávažnejší skutok v bode 1/ napadnutého rozsudku, krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s ustanovením § 125 Tr. por. vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, pričom tu sa má na mysli predovšetkým obhajoba obžalovaných, že oni vôbec tento čin nespáchali a ani nemohli byť na mieste činu v čase, keď sa mal skutok stať, lebo boli na inom mieste v B..

Obhajobe obžalovaných neuveril ani odvolací súd. Vo veci vykonaný priamy dôkaz výpoveďou svedka, poškodeného I. V., nebol ojedinelým dôkazom, ktorý by nemal oporu v celom rade ďalších nepriamych dôkazov. Poškodený videl priamo z bezprostrednej blízkosti do tváre obžalovaných, ktorých dobre poznal. Primeraným a vierohodným spôsobom vysvetlil, prečo ihneď po čine neoznačil obžalovaných za páchatel'ov, že to bolo z obavy o svoj vlastný život, teda že to o čo sa obžalovaní pokúsili aj dokonajú. Vysvetlil aj možnú motiváciu konania obžalovaných, keďže sa dostal do konfliktu s obžalovanými, najmä S. pri predaji firmy a pri stretnutí s obžalovanými, krátko po príchode zo zahraničia, keď bol vypočúvaný v tejto záležitosti na polícii, oznámil to obžalovaným, že ak to nedajú do poriadku, oznámi ich na polícii, pričom mal na mysli falšovanie dokladov a podvodné konanie spojené s predajom nehnuteľností.

Usvedčujúca výpoveď poškodeného zapadá do rámca výpovede svedka L. M., ktorý vypovedal o čase, kedy počul výstrely z ulice, ďalej lekárskej správy o ošetrení poškodeného v nemocnici v Bratislave – Ružinove, protokolu o ohliadke miesta činu i o ohliadke motorového vozidla, v ktorom sa poškodený viezol a ktoré bolo strel'bou poškodené. Tieto dôkazy ako i vykonaná rekonštrukcia a vyšetrovací pokus na mieste činu, robia vierohodnou výpoveď poškodeného I. V.. Nevnášali totiž žiadne pochybnosti o priebehu skutkového deja v čase strel'by na poškodeného, ako o nich vypovedal. Jeho usvedčujúcu výpoveď dopĺňa svedecká výpoveď Z. K. a predovšetkým svedecká výpoveď P. Š., ktorý sa bezprostredne po čine skontaktoval s poškodeným telefonicky, lebo sa mal s ním v ten deň stretnúť a dozvedel sa, že poškodený je v nemocnici postrelený a nielen to, ale i mená osôb, ktoré to mali urobiť, že išlo o obžalovaných, pričom poškodený ho žiadal, aby to nikomu nepovedal. Rovnako je to i výpoveď svedka F. V., otca poškodeného, ktorému pri druhej návšteve tiež poškodený povedal, kto ho postrelil. Napokon sú to i dôkazy, na ktoré sa v napadnutom rozsudku poukazuje, svedčiace o tom, že obžalovaný M. P. vlastnil zbraň, ktorú neskôr predal a pri prehliadke bytu, v ktorom sa zdržiaval boli nájdené náboje.

Dôkazy, ktoré podľa obžalovaných mali svedčiť o tom, že sa na mieste činu nenachádzali, neboli takého jednoznačného charakteru, že by vylučovali možnosť dostať sa v krátkom čase na miesto činu aj z miesta, kde sa mali so svojimi priateľkami zdržiavať v kaviarni T., na ulici Š. v B. a z tohto miesta sa vzdialiť a navyše boli tieto svedecké výpovede, ktoré mali potvrdzovať alibi obžalovaných, najmä výpoveď svedkyne T. B.

a svedkyne R. Č., rozporné v tom, dokedy sa mali spoločne zdržiavať v kaviarni T., keď svedkyňa Č. tvrdila, že tam boli s obžalovanými až do 22.00 hod., kým svedkyňa B. uvádzala, že odchádzali o 20.30 hod. Potom v zásadnom rozpore s výpoveďou svedkyne B. je aj výpoveď svedka P. Š., že sa s obžalovanými v kaviarni T. na ulici Š. v B. rozišli kritického dňa okolo 21.00 hod. až 22.00 hod., keď podľa svedkyne B. z nej odišli o 20.30 hod.

Preto sa odvolací súd stotožňuje so skutkovým i právnym záverom súdu prvého stupňa i v bode 1/ napadnutého rozsudku a odvolania obžalovaných ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožňuje s odvolacími námietkami krajského prokurátora, že by v danom prípade pre neprimeranú dĺžku trestného konania nebolo možné použiť pri ukladaní trestu ustanovenie § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005. Na druhej strane však treba zvýrazniť, že aj pri použití ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. je potrebné náležite zhodnotiť význam a váhu okolností prípadu ako aj všetkých ďalších skutočností rozhodujúcich pre výmeru trestu, na ktoré prokurátor v odvolaní poukazuje, tak aby sa splnil účel trestu. Z tohto pohľadu tresty uložené obžalovaným prvostupňovým súdom boli neprimerane nízke a bolo potrebné chybu prvostupňového súdu napraviť.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pri rozhodovaní o trestnom obvinení je každá dotknutá strana oprávnená na spravodlivé a verejné prerokovanie svojej veci uskutočnené v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 2 ods. 4 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje niečo iné, postupujú orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti; musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou.

Porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote je bezpochyby významným zásahom do princípov zaručujúcich právo na spravodlivý proces. Neodôvodnené prieťahy

a neprimeraná dĺžka trestného konania sú závažným a nežiaducim javom, ktorý nielen odporuje zmyslu práva obvineného, ale je i v rozpore so základnými zásadami trestného práva a odporuje účelu trestného konania.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že dĺžku konania, ktorá s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní výrazne a neprimerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach, je možné považovať za takú okolnosť prípadu, ktorá odôvodňuje pri ukladaní trestu použiť mimoriadne zmierňovacie ustanovenie § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 (v súčasnosti § 39 ods. 1 nového Trestného zákona).

V danom prípade treba prihliadať na to, že skutky v bodoch 1/ až 3/ napadnutého rozsudku boli spáchané od októbra 1998 do 28. apríla 1999. Odvtedy ako obžalovaní spáchali skutok v bode 1/, teda od 28. apríla 1999 do vynesenia odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa uplynulo takmer jedenásť a pol roka. Vinu na tomto stave vôbec nemožno pripisovať obžalovanému P. S., ktorý sa vždy riadne zúčastňoval všetkých procesných úkonov. Pokiaľ predvolania na niektoré úkony trestného konania nerešpektoval obžalovaný M. P., súd nevyužil všetky možnosti, ktoré mu dával Trestný poriadok a ak prokurátor vyčítal súdu, že príkaz na zatknutie obžalovaného P. vydal súd až 4 roky po opätovnom podaní obžaloby a do väzby ho napokon aj tak nezobral, to skôr svedčí o váhavosti a pomalosti súdu a predlžovanie konania ide značne na jeho vrub i keď na celkovom stave neprimeranosti dĺžky konania sa podieľali viaceré skutočnosti, okrem iného aj to, že vec nebola hneď riadne vyšetrená a neboli vykonané všetky potrebné dôkazy, a tak až päť rokov od spáchania trestných činov bola podaná druhá obžaloba.

Predmetná trestná vec svojou obťažnosťou ani rozsahom sa nevymykala z priemerného rámca iných trestných vecí. Z tohto pohľadu nejde o takú neobvyklú vec, pri ktorej by bolo možné tolerovať takmer dvanásť rokov trvajúce trestné konanie. U jedného z obžalovaných jeho správanie počas trestného konania nedávalo vôbec príčinu na prieskumy v konaní a u druhého to skôr bola nedôslednosť a váhavosť súdu. Na problémy spojené s výmenou senátu príslušného súdu z naznačeného hľadiska vôbec nemožno prihliadať, lebo bolo vecou štátu zabezpečiť, aby trestné konanie prebiehalo plynulo v zmysle zásady uvedenej v § 2 ods. 4 Tr. por. (účinného do 31. decembra 2005). Ak by trestné konanie prebiehalo plynulo, muselo by byť trestné konanie, vzhľadom na to, že nešlo o vec extrémne

náročnú, ukončené podstatne skôr. Zmiernenie trestu z dôvodu neprimeranosti dĺžky konania je v danom prípade aj v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. Táto judikatúra je jednoznačná v tom, že zmiernenie trestu z uvedeného dôvodu neprimeranosti dĺžky konania v zásade zbavuje jednotlivca jeho postavenia obete v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, za predpokladu, že vnútroštátne orgány uznajú, či už výslovne alebo v podstate veci, že šlo o porušenie Dohovoru a uskutočnia nápravu.

Po takej dlhej dobe od spáchania trestných činov spadajúcej na vrub orgánov činných v trestnom konaní a súd, by ukládanie trestov obom obžalovaným v rámci základnej zákonom stanovenej trestnej sadzby bolo neprimerane prísne. Preto sa odvolací súd stotožnil s takým postupom prvostupňového súdu, avšak pokiaľ ide o konkrétnu výmeru trestov, po akú mieru mal ísť súd pri ich výmere pod dolnú hranicu trestnej sadzby limitovanú ustanovením § 40 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. (v jeho znení účinnom v čase spáchania činu), prvostupňový súd nedostatočne zhodnotil všetky významné skutočnosti rozhodné pre ukládanie trestu v zmysle § 23 ods. 1 a § 31 ods. 1 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005, týkajúce sa účelu a výmery trestu.

Práve z tohto dôvodu sú významné argumenty prokurátora, pokiaľ upriamoval pozornosť na ustanovenia § 23 ods. 1 a § 31 ods. 1 uvedeného Trestného zákona. Preto najmä skutočnosť premyslenej prípravy na spáchanie trestného činu vraždy tak, aby poškodený nič netušil a s vozidlom zastavil, rozhodnosť, s akou sa podujali spáchať tento čin a aj keď išlo len o pokus trestného činu vraždy, urobili všetko pre to, aby bol dokonaný a aby neboli odhalení, lebo v prípade usmrtenia poškodeného by nebolo žiadneho priameho svedka tohto trestného činu, pričom bolo len vecou náhody, že k dokonaniu činu nedošlo. Obaja obžalovaní spáchali viac trestných činov, za ktoré sa im ukladá trest. U obžalovaného M. P. prichádzal do úvahy súhrnný trest, tak ako správne postupoval prvostupňový súd (nebolo však potrebné citovať i odsek 1 § 35 Tr. zák., účinného v čase spáchania činu). Preto aj najvyšší súd použil v čase činu platné ustanovenie Trestného zákona o súhrnnom treste. Správne pritom krajský prokurátor poznamenal, že hoci obžalovaný M. P. vedel, že je proti nemu vedené predmetné trestné stíhanie, dopustil sa ďalšej trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený Okresným súdom Bratislava I vo veci sp. zn. 4 T 101/2007.

Ďalej bolo potrebné prihliadnuť i na to, že aj trestný čin podvodu, na ktorý sa obžalovaný P. S. pripravoval, bol obzvlášť závažným trestným činom a tento obžalovaný,

aj keď nebol predtým súdne trestaný, prejavil vysokú mieru rozhodnosti na spáchanie tejto trestnej činnosti podvodného charakteru, neváhajúc falšovať a zneužívať osobné doklady, vydávajúc sa za inú osobu, falšovať úradné listiny a dokumenty slúžiace ako verejná listina, pričom príprava trestného činu podvodu už bola vo vysokom štádiu rozpracovanosti blížiac sa pokusu, resp. dokonaniu tohto trestného činu, pri ktorom obžalovaný prejavil absolútnu neúctu k právam a majetku iných osôb a k verejnému poriadku.

Po zohľadnení týchto skutočností uložil Najvyšší súd slovenskej republiky obom obžalovaným prísnejšie tresty odňatia slobody tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, ktoré, aj za použitia § 40 ods. 1, v čase činu účinného Trestného zákona, považuje za primerané zákonným kritériám pre ukládanie trestov.

Zaradenie obžalovaného P. S. na výkon trestu do prvej nápravno výchovnej skupiny a obžalovaného M. P. do druhej nápravno výchovnej skupiny, za použitia § 39a ods. 3 Tr. zák., tak ako rozhodol prvostupňový súd, považoval odvolací súd za správne, pretože stupeň a povaha narušenia páchatel'ov to ešte dovoľujú a rovnako i závažnosť trestných činov, keďže nedošlo k neodstrániteľným následkom, a preto v tom smere rozhodol rovnako, ako prvostupňový súd.

Výroky napadnutého rozsudku o náhrade škody, ako vecne správne, zostali nedotknuté, len treba poznamenať, že poškodený R. V. mal byť odkázaný s nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných podľa § 229 ods. 1 a nie odseku 2 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005.

Z uvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako sa uvádza vo výroku tohto rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. septembra 2011

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Ivančíková